

Mlékosrby

Kraj: Královéhradecký

Správní obvod: Nový Bydžov

Nadmořská výška: 237 m n. m.

Počet obyvatel: 238

Adresa URL: www.mlekosrby.cz

Okres: Hradec Králové

GPS souřadnice: 50.191726N, 15.501466E

První pís. zmínka: 1343 (681 let)

PSČ: 503 51

Historie obce Mlékosrby

První zmínka o obci je z roku 1343 (Jan de Mlekosrb).

Bývala zde tvrz na které 1375 - 1383 seděl Jan Šesták z Přestavlk (Johanis dc. Siestak de Mlekosrb), který ji připojil k panství Chlumeckému. V té době tvrz zanikla.

Zánik tvrze se předpokládá v roce 1495 -96 za Jana Bořka z Poličan . Stála zřejmě na pozemcích čp.36 - 38.

Roku 1528 prodal Václav Bořek z Dohalic ves Mlékosrby Vojtěchu z Pernštejna, který ji připojil k Chlumeckému panství.

Historie obce Mlékosrby je spjata se zaniklou obcí Luhy, jejíž existence je doložena roku 1320 v souvislosti s Janem z Luhů, kostel a fara již v roce 1356. Dřevěná zvonice se zvonem z r.1474. Zvon byl přenesen do kostela v Mlékosrbech, který je doložen již roku 1528.

Poslední zmínka o obci Luhy je z roku 1571. Roku 1654 se už neuvádí.

Před rokem 1654 je uváděno ve vsi Mlíkosrby 11 usedlostí, 7 chalup. Zřejmě z té doby je půdorysné schema obce.

Roku 1709 byl původní kostel nahrazen novostavbou.

Roku 1759 podával F.Kremer zprávu, že práce na sakristii a presbitáři je hotova.

Roku 1858 je zachycena kresbou zvonice s cibulovou bání v Mlékosrbech na které byly zvony z roku 1474, 1533 a největší zvon (6,6 q) z roku 1610.

Roku 1725 - 1880 je vedena obecní kronika starostou Františkem Jos. Hladíkem.

Roku 1757 je uváděno 16 domů a 141 obyvatel

1790 již 33 domů

K historii lázní v Mlékosrbech je uváděno, že roku 1788 koupil Václav Jelínek pozemky jižně od Mlékosrb, kde byla nalezena dřevěná soška Panny Marie.

V roce 1851 u studánky hospodářské usedlosti pana Jelínka (dnes čp.23), která byla spojována s nálezem sošky již byly lázně.

V srpnu roku 1851 se zde několik dnů léčila Božena Němcová, která pobývala na Mlékosrbské faře.

Roku 1876 byly již lázně zrušeny.

1818 byla založena na jižní straně kostela rodová hrobka Kinských, v níž byl roku 1831 pohřben její zakladatel Leopold Kinský.

Roku 1835 již existovala v Mlékosrbech obecní škola. Obec čítala 59 domů a 390 obyvatel.

1843 - 59 domů, 410 obyvatel

1869 - 63 domů, 426 obyvatel

1876 - v neděli o pouti přišlo ohromné krupobití a přivaly vody.

1880 - 69 domů, 383 obyvatel

1879 se učilo již v nové jednotřídní obecné škole. Učitelem byl r.1886 Josef Ešner, starostou FR, Hladík.

Roku 1882 byla zbořena zvonice, celý kostel přestavěn a doplněn o západní věž. Byla provedena i úprava fasády.

30.5.1886 postihlo obec ničivé krupobití s větrem. Kroupy byly velikosti slepičího vejce a zničilo střechy a okna domů, stromy a pobilo mnoho zvíře. Ovocné stromy musely být pořezány a znovu vysázeny.

1888 -starostou Fr. Louda. 1890 vedeno 69 domů a 399 obyvatel.

1900 -72 domů a 416 obyvatel.

V roce 1895 k obecní škole přistavěna druhá třída a byt pro učitele.

1901 - vybudována obcí Mlékosrby nákladem 2000 korun železniční zastávka Mlékosrby - Luková na severozápadní dráze. Obec uhradila 1381 korun, 619 korun bylo od dárců..

29. června 1914 byl v Mlékosrbech 1.odvod do 1.světové války. Odvedeno 20 mužů, 11 koní a 6 vozů. 2. odvod 4.září.

Legionáři z obce: Daněk Jan 30.5.1918, ruský legionář, dělostřelectvo

Štěrbá Václav 25.8.1887, ruský legionář, 1.sp.

Ešner Václav 3.10.1881

Jiránek Josef 26.9.1885

Jiránek Josef 10.3.1895

Macháček Antonín 13.6.1885

Vlk Čeněk 31.7.1883

15.června1919 - První volby do obecního zastupitelstva v Republice československé.

1921 - první etapa pozemkové reformy.

16.dubna 1921 - sčítání lidu naše obec mám 421 obyvatel.

20. prosince 1923 - po půlnoci vznikl požár v čísle popisném 52 Anny Hladíkové, větrem se rozšířil na sousední domek Jana Salavy a Jana Daňka.

1924 - na základě zákona o pozemkové reformě došlo k výkupu velkostatkářské půdy. Domkaři z Mlékosrb vykoupily 41 ha této půdy. V téže roce byla zakoupena motorová stříkačka nákladem 50 000 Kč. Byla též započata stavba druhé ulice za č.p.48 od kostela k lázním. Prvním stavením byl domek truhláře Rába čp.82

Došlo též ke změně názvu obce z Mlíkosrb na Mlékosrby. Obec vybuodovala rozvodnou síť na ellektrickou energii

nákladem 90.000 Kč a připojena ke Kolínskému svazku středolabských okresů. Spuštěna byla 24.12.1924

1926 - regulace řeky Cidlina u Nového Bydžova

1927 - 2.června přišlo krupobití od jihovýchodu, 4.června přišlo opět od jihozápadu.

1928 - na střechu školní budovy byla dána nová eternitová střecha. Vznikl okresní úřad. 31.12. napadl sníh a vydržel až do března.

1929 - z 9. na 10. února 1929 byl mráz -30st.C (na větru -36st.). Led byl silný až 80 cm.
V únoru leželo 60 cm sněhu a závěje až 2m. Z 2. na 3. března ještě mráz -24st.C
20. ledna pohřben Václav Kotlák z čp. 75 - válečný invalida z Prusko-rakouské války
1966. Zemřel ve věku
91 let. Ve vsi vypukl mor prasat. V období 1929-30 bylo největší rozšíření chovu prasat v obci. Byl hlavní zdrojem příjmu pro obyvatele.
29.srpna byla poprvé použita motorová stříkačka na požár stodoly čp.38.
1930 - sčítání lidu, v Mlékosrbech 443 obyvatel. Vybudována vodní nádrž mezi čp. 39 a čp.40.
1931 - počátek hospodářské krize.
1932 - došlo k prohloubení krize, postavena kampelička na pozemku čp.18 pana Jelínka, který pozemek odprodal. Přemístěn chudobinec z lipky pod školou na konec vsi čp.68.
Nad vodní nádrží mezi čp.39 a 40 byl postaven Hasičský dům nákladem 71.600 Kč (dokončen 1934).
Služky tohoto roku dostávali za roční službu až 2600 Kč. V roce 1920-1930 bylo zaměstnáno asi 60 služek a čeledínů.
1934 - 23. května přišly pozdní mrazy. Slabší mráz byl ještě 3. června a zmrzly natě u brambor.
Rok byl velice suchý, nebyla voda a tak se musel dobytek prodávat.
1935 - velká nezaměstnanost, přidělovány potravinové lístky v hodnotě 10 korun na osobu a týden. Tyto přiděly bralo 26 občanů Mlékosrb. V té době bylo na silnici do Lukové pět most, které patřily obci a jejich údržba stála obec mnoho peněz. V obci bylo napočítáno 297 ks hovězího dobytka (z toho 217 krav) a 514 ks vepřového (z toho 110 prasnic).
1936 - 20. srpna byly v okolí veliké vojenské manévry. V obci bylo ubytováno 600 důstojníků a mužů pluku č.47 z Turnova.
Na věži kostela dostala novou omítku a celá budova natřena novým nátěrem běložluté barvy nákladem 10.000 korun.
1937 - nezaměstnanost se snížila pracemi na opevnění v pohraničí.V září po úmrtí T.G. Masaryka v předvečer pohřbu uspořádal hasičský sbor tryznu k jeho památce.
Tímto zápisem končí kronikář František Krejčí obecní kroniku. Ta byla objevena až v roce 1946 v archivu země české. V psaní pokračuje Jaroslav Posejpal z Mlékosrb čp.54.
1938 - v květnu vyhlášena mobilizace, další v červnu a úplná v září. V listopadu byli vojáci propuštěni domů.
15. března 1939 okupace německou armádou. Do říše muselo na práci nastoupit z Mlékosrb 12 lidí. Navzdory zákazu se tancovalo v hospodě pana Loudy čp.1 při gramofonu.
1942 - v obci propukla slintavka a kulhavka dobytka. V hostinci u Žofáků čp.62 se hrálo divadlo. V domech se prováděli kontroly stavu dobytka, obilí a brambor. Lidé je museli schovávat, aby měli vlastní živobytí.
1945 - 5. května o pouti projížděli naši obcí pronásledovaní Němci. 9. května v den osvobození se radovali i naši občané.
Počala se ustavovat místní národní výbory. V naší obci za spolupráce řídícího učitele K. Švarce, který v obci učil a byl členem KSČ.
1946 - zalesňování nevhodných pozemků u Bydžovské Lhotky. Zaveden první telefon do obce a zřízena školka pro děti předškolního věku v čp.84.
1947 až 48 - opraveny mosty na cestě k Lukové, které byly z velké části zničeny ustupující

německou armádou v roce 1945. Zbytek skázy byl dokonán na jaře 1946 velkou povodní s tajícími ledy.

1949 - v tomto roce byl vysázen třešňový sad u lázní čp.23.

1950 - byla zřízena dětská ambulance v domě Františka Hladíka čp.52.

1951 - v tomto roce byla otevřena obecní veřejná prádelna v Hasičském domě čp.95. Bylo založeno menšinové Jednotné zemědělské družstvo, které však trvalo jen 1 rok.

1956 - byla rozšířena a opravena budova školy. Vyměňovala se okna, dveře, zaveden vodovod , střecha dostala novou eternitovou krytinu. Náklady na tyto práce činily asi 50.000 korun.

1957 - 12. července bylo ustaveno Jednotné zemědělské družstvo z většiny výborných zemědělců a na podzim se již pracovalo na společných lánech i záhumnkách. Mělo 77 členů a předsedou byl František Zima čp.32.

16.8.1957 koupilo družstvo traktor Zetor 25 a 2 vleky.

23.10.1957 vstoupily do družstva také Knytl čp.12, Dvořák čp.15, Klouček čp.42,

Schovánek Fr. čp.29, Schovánek Jos. čp.50, Brzek čp.60, Štěrba čp.5 a Sýkora čp. 9.

V celé obci bylo obnoveno veřejné osvětlení zničené za války. Tak se 23.12.1957 poprvé po 18ti letech rozsvítilo.

Rokem 1957 končí zápisy Posejpal čp.54. V psaní kroniky pokračuje v roce 1981 Daňková Marie čp.30.

Zpětně uvádí činnost od roku 1946 až 1980.

1958 - dokončena instalace místního rozhlasu.

1959 - v tomto roce byly zhotoveny plány na vybudování kanalizace v celé obci. Projekt zpracoval meliorační technik Václav Kubelka.

1960 - byla zahájena výstavba kanalizační sítě převážně svépomocí a spoluprací nabídlo i místní JZD. Stavba byla prováděna etapově dle možností.

1961 až 1962 - do konce roku 62 bylo položeno 800m kanalizačních rour a vybudováno 17 šachet. Na výstavbě se podílela většina občanů obce.

1963 - byly provedeny překopy silnic, vybudováno 12 šachet a osazeno mříží. Vše svépomocí.

1964 - předsedou Místního národního výboru obce Mlékosrby byl zvolen Václav Švanda, zaměstnanec Jednoty v Novém Bydžově. Tajemníkem Josef Škvařil, ředitel Zvláštní školy v Chlumci/C.. V tomto roce byl zhotoven plán na zvelebení obce, neboť velká plocha byla zanedbána.

1965 - bylo položeno kanalizační potrubí podél hlavní silnice a srovnán terén ve středu obce.

Bylo přemístěno 1980 m³

zeminy, kterou byla rozšířena zatáčka k Bydžovské Lhotce. Dále byl připraven terén pro vyrovnaní silnice vedoucí obcí směrem Chlumec/C. a Nový Bydžov.

1966 - rekonstrukce veřejného osvětlení, položeno dalších 390 m kanalizace, 700 m silničních obrubníků, vybetonováno 900 m rigolů a 15 čistících šachet kanalizace. Vše bylo prováděno svépomocí. Za čp.80 byla vyhloubena vodní nádrž a získaný materiál byl použit na vyrovnaní chodníků. Podél hlavní cesty bylo vysázeno 250 ks kulatých javorů.

Rozšířena byla vodní nádrž za vsí směrem na Písek, včetně ohrazení pro chov husí, čímž se zamezilo jejich pobíhání po vsi. Byla upravena úřadovna MNV v Hasičském domě čp.95 a pohostinství čp.62.

1967 - pokračují práce na kanalizaci, zhotoveno 300 ks silničních obrubníků ve vlastní režii, položeno 800 obrubníků a vyhloubeno a vybetonováno 1000m rigolů. Na parkové plochy

bylo vysázeno 340 okrasných dřevin, 1000 ks růží, 50 ks bříz, 10ks smutečních vrb u rybníka za vsí směr Písek, 50 ks kulatých javorů. Upravena nová prodejna potravin v čp.52 kam se přemístila od Seidliců čp.37. Od tohoto roku má obec pravidelné autobusové spojení do Chlumce nad Cidli., Nového Bydžova a Hradce Králové.

1968 - upraveno dalších 400 m² zelených ploch, vybudována bezprašná točna pro autobusy kolem hřbitova.

1970 - provedena výměna rozhlasové ústředny

1971 -provedena oprava věže kostela s výměnou vazby, kterou provedli tesaři z Náchoda, nový plech, nová věž nižší asi o

1m, do bání vloženy nové dokumenty.

V místním hostinci u Žofáků bylo zahájeno pravidelné promítání kina pro dospělé i děti hasiči z Mlékosrb

1972 - vybudován nový most přes Cidlinu v rámci regulace řeky a vybudována nová přímá cesta do Lukové, na čemž měl největší zásluhu předseda Místního národního výboru Václav Švanda a Václav Schovánek ředitel Vojenských staveb

rodák z Mlékosrb čp.50. Materiál na násep nové cesty byl těžen z prostoru vravo od cesty před lesem směr Písek.

Za předsednictví Václava Švandy byla obec nejvíce zvelebena a zhotoveny nejnáročnější stavby.

1973 - dokončena rekonstrukce rybníka před Štěrbovými čp.5 a zřízena bezprašná komunikace k Váňovým čp.3.

1974 - zavedení nového veřejného osvětlení podle nové cesty k Lukové. Položeny obrubníky na cestě ke mlýnu čp.2. Zakoupena jednotná smaltovaná domovní čísla 1-100. V tomto roce došlo ke zrušení Základní školy v Mlékosrbech. Obec rozhodla o přebudování budovy školy na mateřskou školkou.

1975 - pokračuje přestavba školy na školkou za finančního přispění a poskytnutí mechanizace od místního zemědělského družstva se sídlem v Humburkách. Na Hasičském domě čp.95 byla namontována nová siréna.

1976 - dostavěn nový most přes řeku Cidlinu na cestě k Zachrašťanům a předán do majetku obce. Zhotoven asfaltový povrch na chodníky. Dokončeny práce na mateřské škole na které bylo odpracováno 7113 brigádnických hodin a hodnota vzniklého díla

představovala 640 000 korun. 10 září byla mateřská školka slavnostně otevřena. Provozovatelem se stalo Jednotné zemědělské družstvo se sídlem v Humburkách. Ředitelkou MŠ Marta Víšková z Chlumce /C., učitelka Věra Trnková z Mlékosrb a školnicí Zdeňka Zimová též z Mlékosrb.

V listopadu ve volbách do zastupitelstva obce se stal předsedou Josef Škvařil čp.92 a tajemníkem Jan Žofák čp.11 a skončilo dlouholeté předsednictví Václava Švandy.

1977 - v tomto roce se opravila budova Hasičské zbrojnice, kde sídlil místní národní výbor (obecní úřad). V budově byla vyměněna elektroinstalace, zaveden vodovod a vystavěno sociální zařízení, položena nová podlahová krytina a zakoupen nový nábytek.

1978 - byla vybudována bezprašná silnice k Hladíkovým čp.24 a opravena silnice pod hřbitovem. Nový most pod mlýnem byl nově natřen a byly vyměněny stožáry veřejného osvětlení.

1979 - byla vybudována studna na hřbitově, protože se chodilo pro vodu na zahradu MŠ. 30. listopadu zemřel předseda MNV Josef Škvařil.

1980 - Pokračuje rozšíření kanalizace k novým rodinným domkům čp. 9, 8, 1. Vybudován chodník před čp. 60, 11, 65, 12 a 13.

31. října bylo provedeno sčítání lidu, domů a bytů.

1981 - položen propustek u mlýna, aby mohla být zprovozněna nová komunikace před mlýnem na nový most.

Proběhly volby do všech zastupitelských orgánů státu. 5.-6.června proběhly volby do zastupitelstva obce.

Předsedou MNV byl zvolen Miroslav Bareš čp.80, tajemník Jan Žofák čp.11

Další poslanci: Zdeňka Richterová čp.74, Marie Zimová čp.27, Věra Hanzlová čp.70,

Jitka Mrázová čp.53, Věra Hladíková čp.24, Ladislav Zima čp.49, Jaroslav Znamínko čp.60, Petr Jiránek čp.75, Bohumil Klouček čp.42, Josef Daněk čp.30.

Prováděla se oprava vodní nádrže pod čp.62.

V červnu dosahovala teplota 35-39st.C. Pršet začlo až 18. července a přšlo nepřetržitě do 20.července.

V povodí řek Vltavy a Berounky byly velké záplavy. Úroda byla v důsledku sucha velice nízká.

V místě bývalé hospody u Loudů čp.1 dokončují své rodinné domky Zima Ladislav čp.1, Buday Ladislav 4p.98 a Ešner Jiří čp.99. Rozestavěné jsou domky Josefa Šmidrkala čp.18 a Jiráňka Jaroslava čp.101. Školku navštěvuje 30 dětí. Obec má 247 obyvatel.

1982 - v obci byla rozšířena telefonní síť na 13 stanic a zprovozněna veřejná telefonní budka u vchodu do mateřské školy.

Přeložena byla kanalizace před Lhotákovými čp.64. V květnu bylo v naší obci zrušeno jednatelství státní spořitelny v kampeličce. Bylo to 50 let od vykoupení pozemku pro stavbu kampeličky.

V mateřské škole bylo již jen 27 dětí.

1983 - zhotovena autobusová čekárna u prodejny potravin, položeny panely jako nástupní ostrůvek, což usnadňuje nastupování a vystupování z autobusu. Místní hostinec čp.62

dostal novou fasádu. Obec odkoupila od státní spořitelny budovu kampeličky za 17.034 korun. V MŠ je již jen 18 dětí.

1984 - v tomto roce se buduje druhá autobusová čekárna pře čp.12, byla zhotovena asfaltová silnice od pohostinství k čp.55. Ke konci roku byly budovány chodníky před novými rodinnými domky čp.99, 98, 1.

Byla provedena rekonstrukce vrchního vedení elektřiny a výměna sloupů. Rada MNV udělila povolení k výkonů

Drobných oprav a řemeslných prací: Hlušička FR.-tesařské práce, Kancnýřová Zdenka-švadlena, Drábek Vlastimil -autoopravárenství, Švanda Václav -pokrývačské práce, Hanzl Milan, Ešner Jiří, Midloch Fr., Znamínko Jar.-práce zednické a Klvač Jan -obkladač.

1985 - dokončena autobusová čekárna před čp.12 za 8000 korun. V Hasičském domě byla provedena výměna propařených stropů za hurdiskové stropy s ocelovými nosníky. V září byla dokončena projektová dokumentace na novou prodejnu potravin.

1986 - V tomto roce se konaly volby do zastupitelstva obce. Nově zvolené zastupitelstvo:

předseda: Miroslav Bareš, místopředseda Bohumil Klouček, tajemník Jan Žofák,

členové rady: Josef Daněk a Jaroslav Znamínko.

Stavební práce na nové prodejně nemohly začít, protože nebylo stavební povolení a tak

byl alespoň zakoupen materiál. Položeno kanalizační potrubí ke mlýnu čp.2.

1987 - 17. dubna začala stavba nové prodejny a v červnu již byla zastřešena.

1988 - v květnu byla otevřena nová prodejna potravin čp. 102 zhotovena svépomocí a to za rok od vybudování základů. Prodána byla družstvu Jednota Nový Bydžov v hodnotě 800 tis.Kč. Dále byla vypracována projektová dokumentace na vodní nádrž u Jelínkových čp.23.

1992 - výměna střechy kostela, oprava omítek a malování uvnitř, z původních maleb zachována malba nad klenutím před hlavním oltářem.

1993 - zhotovena studna na hřbitově, Odkoupena od Žofákových hospoda čp.62, kterou dostali zpět od družstva Jednota v restituci majetku za 624.000 korun.

1994 - vybudována vodní nádrž u Jelínkových čp.23 hráze i dno vybetonováno, základním materiálem silniční panely.

1996 - provedena rekonstrukce hospody se sociálním zařízením uvnitř za 388.673 korun. Na věži kostela byla provedena montáž automatického zvonění srdcem na velkém zvonu.

1997 - zahájena stavba vodovodu a plynofikace obce. Rozpočet na vodovod 7 670 000,-Kč a na plynofikaci 6 085 600,- Kč

1998 - stavba vodovodu pro nedostatek finančních prostředků byla přerušena.

1999 - uvedení do provozu vodovodu a v říjnu i plynu.

2000 - provedena kolaudace vodovodu a zařazení vodovodu do majetku obce v hodnotě 7 670 000 Kč. Provedena montáž automatického zvonění dalšího zvonu.

Prodejna potravin čp.102 odkoupena zpět do majetku obce za 700.000 korun od družstva Jednota.

2001 - v červnu provedeno sčítání lidu, domů a bytů. Zakoupen pinpongový stůl pro mládež umístěn v budově MŠ. Hasiči naší obce oslavily 110 výročí založení sboru. Na sekání trávy na veřejných plochách byla zakoupena nová bubnová sekačka s motorem Honda v celkové ceně 35.800 korun. 3 parkové lavičky, dvě umístěny na hřbitov a jedna před prodejnou potravin. Provedeno nasvícení věže kostela s napojením na veřejné osvětlení v ceně 23.104 korun. Zakoupen kancelářský nábytek do garsonky MŠ, kde byla zřízena nová úřadovna obecního úřadu.

2002 - zakoupena sekačka s pojezdem na parkovou travu v ceně 27.990 korun a křovinořez za 14.590 korun pro vysekávání trávy na nepřístupných plochách a mezi hroby na hřbitově.

Vodovod vybudovaný za 7.670.000 korun byl předán VaKu Hradec Králové za akcie v nominální ceně 4.600.000 korun. V říjnu byla provedena oprava silnice k Zachrašťanům za 134.251 korun.

V tomto roce bylo započato s opravami chodníků a vjezdů v důsledku úprav po výkopech pro kanalizaci a plynofikaci v hodnotě 504.668 korun.

V hájku u Bydžovské Lhotky byla provedena těžba topolů z pozemku v majetku obce. Výtěžek byl 73.836 korun.

